

NORSK LOKALHISTORISK INSTITUTT – ÅRSRAPPORT 2016

Innhald

Del I: Melding frå leiaren	s. 2
Del II: Introduksjon til verksemda og hovudtal	s. 3
Styret og stillingar	s. 4
Del III: Aktivitetar og resultat i 2016	s. 5
Råd og rettleiing	s. 6
Forsking	s. 6
Seminarverksemd	s. 10
Sosiale og dynamiske media (Lokalhistoriewikien)	s. 11
Bibliotek og bibliografi	s. 14
Redusere og fjerne tidstjuvar	s. 14
Arbeid for likestilling	s. 15
Grøn stat	s. 15
Del IV: Styring og kontroll i verksemda	s. 16
Overordna vurdering av styring og kontroll i verksemda	s. 16
Del V: Vurdering av framtidsutsikter	s. 16
VI: Rammer for årsrekneskap 2016	s. 17
Kommentar frå leiaren	s. 17
Formål	s. 17
Stadfesting	s. 17
Vurdering av vesentlege tilhøve	s. 17
Prinsippnote til årsrekneskapen	s. 18
Bevilgningsrapportering, note A og B (herfra bokmål)	s. 19
Artskontorrapportering for 2016 og note 1-8	s. 20-25

Del I: Melding frå leiaren

Vår store satsing Lokalhistoriewiki (LHW) er eit framifrå døme på korleis samarbeid mellom personar som sit fjernt frå kvarandre på ulike stader, lett vint kan få tilgang til det lokalhistoriske kunnskapsfeltet på Internett. Wikien hadde ein vekst på om lag 5 900 artiklar i året 2016 (16 prosent). Talet på besøk på LHW nådde opp i 1,146 millionar (10 prosent auke), og det var 3 millionar sidevisingar. Talet på bilete og lydfilar auka med over 16 000 (11 prosent). Både tala er langt over dei mål vi sette oss i årsplanen for verksemda. Lokalhistoriewikien har i dag omkring 2600 registrerte brukarar.

Ein veksande del av auken skuldast dei mange samarbeidsprosjekta som wikien legg til rette for. Som ei direkte følge av wikien har NLI i dag eit mykje tettare samarbeid enn tidlegare med ei lang rekkje offentlege institusjonar og friviljuge aktørar innanfor kultur- og kunnskapssektorane. Vi kan til dømes nemne Riksarkivet, Nasjonalbiblioteket (NB), Universitetet i Oslo, Universitetet i Tromsø, Høgskulane i Volda og Telemark, Statistisk Sentralbyrå og Folkehelseinstituttet. Wikien har også skapt eit heilt nytt potensial for samarbeid med friviljuge organisasjonar innanfor kulturfeltet, og endeleg – og kanskje aller viktigast: Lokalhistoriewiki har skapt ein heilt ny dimensjon i samarbeidet vårt med dei aller tyngste aktørane innanfor kunnskapsfeltet lokalhistorie, kommunane og dei lokale historielaga. Det siste skuldast ei utvikling som særleg har skote fart i det siste året: Kommunane og historielaga har oppdaga wikiens potensial som eit rimeleg, dynamisk, grenselaust, påliteleg og lokalt mobiliserande alternativ til fysiske by- og bygdebøker. Gjennom fleire år har NLI arbeidd aktivt for å marknadsføre wikiens potensial på dette området, og no er budskapet i ferd med å nå fram.

NLI har aktivt oppfordra innvandrarar og innvandarmiljø om å skrive historia om den nyare innvandringa til Noreg med utgangspunkt i et lokalsamfunnsperspektiv og på basis av eigne røynsler kring møtet mellom ulike kulturar. Dette har i 2016 resultert i bokutgjevinga *Norsk-tamilenes liv og historie 1956-2016*. Boka vart presentert på eit stort arrangement, med mange hundre personar til stades. Biografiske og andre typar artiklar frå den ovannevnde boka skal også publiserast på Lokalhistoriewiki. NLI har hatt opplæring av representantar for prosjektet, og dei har byrja arbeidet med publisering. Det må dessutan leggjast til at instituttet vårt også har søkt å stimulere norske lokalhistorikarar til å integrere kultur møte, fleirkultur og innvandring i by- og bygdebøker.

NLI har i dei siste åra – i samråd med styret – gitt forskingsoppgåvene større tyngd innfor verksemda. Det har mellom anna gitt opningar for samarbeid med andre institusjonar, friviljuge organisasjonar og aktørar med forskingskompetanse eller gode idear. Mange av dei samarbeidsprosjekta som er etablert, har Lokalhistoriewiki som plattform. Men det er òg gledeleg at to av forskerane våre i 2016 har kunna bruke tid til meir frittståande forskingsprosjekt, prosjekt som er viktige, interessante og relevante for det lokalhistoriske fagfeltet.

I det siste halvåret av 2016 var det ei hending som meir enn noko anna gav atterljom gjennom instituttet: beskjeden frå Kulturdepartementet om at «*Norsk lokalhistorisk institutt skal innlemmes i Nasjonalbiblioteket fra 1. januar 2017. Formålet er å opprettholde og videreutvikle det fagfeltet som NLI har ansvar for.*» Det skapte ei viss uro hos dei tilsette, men både representantar for

Departementet og Nasjonalbiblioteket bidrog sterkt til å døyve frykta for komande endringar. Tilsette ved NLI vart etter kvart meir opptatt av kva for potensial og nye mogelegheiter som finst for fagleg samarbeid innanfor ein så stor institusjon som NB. Arbeidet i dei to siste månadene i året var sjølv sagt noko prega av førebuande tiltak som måtte gjennomførast for å vere best mogeleg budd på dei endringane som ville kome allereie frå nyttår.

Oslo 06.04.2017

Aslak Sira Myhre
direktør

Del II: Introduksjon til verksemda og hovudtal

Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) har fram til 1. januar 2017 vore ein sjølvstendig og frittstående statsinstitusjon under Kulturdepartementet (KUD). NLI er lokalisert i Oslo og har adresse i Observatoriegata 1 b. Instituttet har som samfunnsoppdrag å fremje lokal- og regionalhistorisk arbeid i Noreg og gi råd og rettleiing til dei ulike aktørane. Det skal drive eiga forskning, men også stimulere til forskning og fungere som eit nasjonalt dokumentasjonsentrum for lokalhistorie. I gjeldande strategiplan for NLI har instituttet følgjande visjon for verksemda:

NLI skal være det ledende miljø på nasjonalt plan for dialogisk fagutvikling innen et vidt spektrum av stedsforskning, lokal- og regionalhistorie.

Samfunnsoppdraget og visjonen plasserer NLI som eit sentralt knutepunkt i det lokalhistoriske kunnskapsfeltet på landsbasis. Instituttet skal medverke til forskingsbasert nyutvikling innan faget, ikkje berre drive konsultativ formidling av eksisterande kunnskap og dokumentasjon. I dagens forskings-, utdannings- og kommunikasjonsverv er det vesentleg å framheve at fagleg nyutvikling må skje i dialog og samverknad med andre aktørar og interessentar på feltet. Dette gjeld universitet og høgskular, ABM-sektoren, friviljuge organisasjonar, offentlege styresmakter og det interesserte publikum. Instituttet vil i denne samanheng også arbeide aktivt med å utvikle vår kompetanse og våre tiltak overfor minoritetar og innvandrarbefolkninga.

NLI har vore i drift med eigne kontor og eigen styrar/leiar sidan byrjinga av 1956. Rekneskapen til instituttet blir ført etter kontantprinsippet. NLI har eit styre på fem medlemmer med personlege vararepresentantar oppnemnde av KUD. Medlemmer og vararepresentantar blir oppnemnde etter framlegg frå Landslaget for Lokalhistorie, Noregs museumsforbund, Den norske historiske foreining og frå Arkivverket. Kvar av desse peikar ut ein representant. Dessutan har dei tilsette ved NLI ein representant i styret. For perioden frå 2014 til 2017 har styret (frå 2017: fagrådet) følgjande samansetjing:

Styresamansetjing:

Navn	Reprenterer
Torveig Dahl, leiar Vararepresentant: Per Norseng	Noregs Museumsforbund
Finn-Einar Eliassen, nestleiar Vararepresentant: Atle Døssland	Den norske historiske foreining
Eli Fure Vararepresentant: Sigrid Jostad	Arkiverket
Aud Mikkelsen Tretvik Vararepresentant: Stein Arne Fauske	Landslaget for lokalhistorie
Hans Hosar Vararepresentant: Ola Alsvik	Dei tilsette ved NLI

Personalressursar og stillingar

Norsk lokalhistorisk institutt har hatt 10 faste stillingar i 2016. I tillegg har vi nokre mellombelse prosjektstillingar på til saman 2 årsverk. Instituttet har hatt følgjande personalsituasjon i året som gjekk:

Faste stillingar: 378 vekeverk = 8,5 årsverk

Navn	Stilling	Periode	Vekeverk
Marthe Glad Munch-Møller	Vitskapleg assistent/rådgjevar	01.01.-31.12 (80 %)	36
Hans P. Hosar	Forskar	01.01.-31.12	43
Siri Iversen	Førstekonsulent	01.01.-31.12	45
Knut Sprauten	Direktør	01.01.-31.12	43
Marianne Wiig	Informasjonsrådgjevar	01.01.-31.12	45
Ola Alsvik	Forskar	01.01.-31.12	44
Olve Utne	Forskar	01.01.-31.12 (22,5 %)	10
Jon Christian Brekke	Rådgjevar	01.01.-31.12 (50 %)	22,5
Trond Nygård	Rådgjevar	01.01.-31.12	45
Chris Nyborg	Rådgjevar	01.01.-31.12	45

Mellombelse stillingar: 2 årsverk (i alt 9 personar)

Navn	Stilling	Periode	Vekeverk
Ragnhild Hutchison	forskar	01.01.-31.12.	16,5
Amund Pedersen	Rådgjevar	01.01.-31.05.	24,4
Jon Christian Brekke	Rådgjevar	01.01.-31.12 (50 %)	22,5
Nora Rodin	Vitskapleg assistent	01.01.-31.12	13
Marthe Glad Munch-Møller	Rådgjevar	01.10.-31.12 (20 %).	3,6
4 mellombelse stillingar		01.01.-31.12	11,3
SUM			91,3

Alle dei 9 mellombelse stillingane er knytta til prosjektoppdrag og utgjer om lag 2 årsverk. I alt: 10,5 årsverk.

	2015	2016	Endring
Løn, totalt (kroner)	5 395 000	5 643 000	+248 000 (4,6 %)
Samla forbruk (kroner)	8 042 000	8 495 000	+453 000 (5,6 %)

Del III. Aktivitetar og resultat i 2016

NLI har eit tredelt samfunnsoppdrag i høve til det lokalhistoriske kunnskapsfeltet i Noreg:

- 1) Instituttet skal gje råd og rettleiing,
- 2) det skal drive eiga forskning og stimulere til forskning, og
- 3) det skal vere nasjonalt dokumentasjonssentrum.

På alle desse tre områda har det skjedd endringar dei seinare åra. Ei av dei viktigaste endringane når det gjeld rettleiingsdelen av verksemda, er at arbeidet i nokon grad har skifta tyngdepunkt – frå tradisjonelle by- og bygdebøker til fleirkulturelle, lokalhistoriske prosjekt, som kan vere særskild arbeidskrevjande.

I 2016 har instituttet lagt ned eit omfattande arbeid for å få avslutta prosjektet om norsk-tamilanes historie, som har vore eit samarbeid mellom ulike aktørar innanfor det tamilske miljøet i Noreg. NLI si rolla skulle primært vere å gje råd og rettleiing, samt koordinere dei ulike trinna i utgjevningsprosessen. For å komme i mål med publiseringa vurderte instituttet det derimot slik at det var heilt naudsynt å ha ei meir aktiv og styrande rolle i avslutningsprosessen. Dette kravde store ressursar i form av arbeidstid, men resulterte også i bokutgjevinga *Norsk-tamilenes liv og historie 1956-2016*, som var presentert på eit stort arrangement i mars 2016. Ved sida av arbeidet med tamilhistoria har instituttet hatt 4 manuskript til gjennomgang. Mykje av rettleiinga er elles dirigert over på elektroniske plattformer, særleg Lokalhistoriewiki.no.

Lokalhistoriewiki har i 2016 styrka stillinga si som det viktigaste verktøyet for instituttet. Ikkje minst gjeld dette på forskings- og formidlingsområdet, der fleire prosjekt er basert på wikien. I første rekkje vil vi i samanheng med dette nemne HBR-prosjektet (Historisk befolkningsregister), som vart vidareført på fleire plan. Andre viktige prosjekt er samarbeidet med Nasjonalbiblioteket om masseopplasting av bilete, vidare prosjekta Historiske toll- og skipsanløpslister, Asker- og Bærumleksikon og ulike samarbeidsprosjekt med medlemsorganisasjonar tilknytte Kulturvernforbundet. For eit meir uttømmende oversyn, sjå under styringsparameter 1 nedanfor.

Den vesentlege delen av arbeidstida og arbeidsoppgåvene til dei tilsette har også i 2016 vore kopla til det tredje resultatmålet, altså til å ta i bruk sosiale og dynamiske media som verktøy for fagutvikling. Heilt avgjerande innanfor denne satsinga er Lokalhistoriewiki.no, som har blitt ein så viktig del av heilskapen at det er vanskeleg å skilje dette resultatområdet frå dei andre, særleg frå forskings- og formidlingsverksemda. Som nemnt tidlegare, utgjer dei mange samarbeidsprosjekta som wikien legg til rette for ein sentral dimensjon ved denne utviklinga. Som ei direkte følgje av wikien har NLI i dag eit mykje tettare samarbeid enn tidlegare med ei lang rekkje offentlege institusjonar og friviljuge aktørar innanfor kultur- og kunnskapssektorane. NLI meiner samla sett at ressursbruken ved instituttet har vore god i 2016, men resultatata som vi presenterer nedanfor i samband med våre tre ulike resultatmål, kviler også på stor arbeidsglede og entusiasme blant dei tilsette.

Resultatmål

- 1 NLI skal gi råd og rettleiing til produsentar av litteratur med lokalhistorisk og stadhistorisk relevans
- 2 NLI skal drive eiga forskning og stimulere lokalhistorisk og stadhistorisk forskning
- 3 NLI skal ta i bruk sosiale og dynamiske media som verktøy for fagutvikling i dialog med brukarane
- 4 Oppretthalde god administrasjon og styring

Resultatmål 1) NLI skal gi råd og rettleiing til produsentar av litteratur med lokalhistorisk og stadhistorisk relevans

Styringsparameter 1	2012	2013	2014	2015	2016
Kommunar og andre aktørar innan lokal- og stadhistorie som NLI har gitt rettleiing til	42	40	42	41	38

Kommentar: NLI rettleier en del av dei som er engasjerte i det lokalhistoriske arbeidet i norske kommunar, mellom anna ved å gjennomgå og kommentere manuskript og svare på skriftlege og munnlege førespurnader. I 2016 har NLI hatt rådgjevande kontakt med lokalhistoriske forfattarar, oppdragsgjevarar og andre aktørar i 38 kommunar. Dei tilsette har dessutan vore med på fleire planleggingsmøte med initiativtakarar til nye lokalhistoriske verk og halde mange foredrag om relevante lokalhistoriske tema. Vi har òg hatt telefonisk kontakt eller korrespondanse med andre personar som er engasjerte i lokalhistorisk arbeid.

Styringsparameter 2	2012	2013	2014	2015	2016
Talet på gjennomgåtte og kommenterte manus til by- og bygdebokprosjekt og andre manuskript (medrekna innvandringshistorie)	6	7	8	12	4

Kommentar: NLI har i 2016 gjennomgått og kommentert manuskript frå 4 bokprosjekt, til saman ca. 1060 sider. Instituttet har gjennom rettleiingstenesta si råda fleire kommunar til å satse på ein kombinasjon av trykt og digital bygdebok. Ein slik kombinasjon har tidlegare vorte nytta i Skedsmo og Gjøvik, der forfattarane i bokverka kan konsentrere seg om dei lange linene, mens mykje av faktainformasjonen vert lagt ut i Lokalhistoriewiki.no.

Resultatmål 2) NLI skal drive eiga forskning og stimulere lokalhistorisk og stadhistorisk forskning

I samråd med styret har instituttet dei siste to-tre åra gitt forskingsoppgåvene større tyngd innfor verksemda. Eit viktig aspekt ved forskinga har vore dei opningar dette har gitt for samarbeid med andre institusjonar, frivilljuge organisasjonar og individuelle aktørar med forskingskompetanse eller gode idear. Mykje av denne verksemda må gå over mange år og krev at instituttet har medarbeidarar som er interesserte og viljuge til å ta på seg store arbeidsoppgåver. Dei fleste samarbeidsprosjekta har Lokalhistoriewiki som plattform:

Styringsparameter 1

2.1. Samarbeid med andre institusjonar (og organisasjonar)

Delmål	Samarbeidsinstitusjon, -organisasjon, -aktør	Prosjekt/Tiltak	Aktivitatar i 2016
2.1.1.	Universitetet i Tromsø, ved Registreringssentral for historiske data, Riksarkivet, Norsk Regnesentral, Folkehelseinstituttet, Statistisk Sentralbyrå, Høgskulen i Volda, Universitetet i Oslo	Historisk befolkningsregister (HBR)	NLI har ført samarbeidet med HBR-prosjektet vidare, mellom anna gjennom lenking mellom Lokalhistoriewiki og HBR-basen og skriving av artiklar som gir kontekst til basen. NLI har også rekruttert fleire testbrukarar til HBR-basen, og hadde felles stand

2.1.2.	Ragnhild Hutchison	Historiske toll- og skipsanløpslister	<p>med HBR på Slektsforskardagen på Riksarkivet.</p> <p>Prosjektet går ut på å gjere historiske toll- og skipsanløpslister fritt tilgjengelege og søkbare på nett gjennom å transkribere dei og mate dei inn i ein database med ein web-front. Medarbeidarar knytte til prosjektet har i 2016 oppretta og oppdatert wikiartiklar om mellom anna tollstader og lenka dei til databasen Historiske toll- og skipsanløpslister.</p>
2.1.3.	Nasjonalbiblioteket (NB)	Opplasting av bilete og artiklar	<p>Samarbeidet med NB om opplasting av bilete frå bøker i samlinga deira har halde fram. Det har elles vore jamn kontakt om oppfølginga av Preus museums fotografregister i wikien. Avdelinga deira for Forsking og formidling arrangerte i november ein Slaktsforskardag i samarbeid med NLI og DIS Norge. NLI deltok med stand og foredrag om slektsrelatert innhald i wikien.</p>
2.1.4.	Budstikka, Asker kommune	Asker og Bærum-leksikon (AB-leksikon)	<p>NLI og Budstikka søkte i 2016 om støtte frå Asker og Bærum kommunar til å leggje artiklar frå det nedlagde AB-leksikonet over på wikien. Vi fekk støtte frå Asker kommune, men ikkje frå Bærum. Tilsette på NLI la ut over 1200 artiklar frå Asker gjennom året. Friviljuge brukarar publiserte jamvel ein del av Bærums-artiklane.</p>
2.1.5	Asker og Bærum historielag/Ressursgruppe for Asker	Asker og Bærum-leksikon (AB-leksikon)	<p>Ei lokal ressursgruppe frå Asker, som kontakta NLI utan å kjenne til samarbeidet med Budstikka, har dels utvida artiklar frå AB-leksikonet, dels skrive nye. Det har vore fleire møte med og opplæring av representantar for gruppa.</p>
2.1.6.	Kulturvernforbundet, Forbundet Kysten	Tradisjonsbåter, klinkbygging	<p>Av medlemsorganisasjonane til Kulturvernforbundet har Forbundet Kysten vore mest aktiv på Lokalhistoriewiki også i 2016. Tradisjonsbåtregisteret har vorte utvida, med særleg vekt på klinkbygde båtar. NLI deltok på Landsstemnet deira i Bodø med wikistand. Kulturvernforbundet sin policy er at tilslutta organisasjonar skal bruke</p>

			Lokalhistoriewiki (LW) som plattform.
2.1.7.	Kulturvernforbundet, Norges Husflidslag	Husflidsprosjekt	NLI har halde wikikurs for fylkeskonsulentane i Norges Husflidslag. I wikien har vi arbeidd med dugnadsfremjande tiltak. Mellom anna har vi lagt inn oversynet til Norges Husflidslag over raudlista handverk, lagd bibliografi og lagd oversyn over kva som har funnest av husflidsutdanningar i ulike delar av landet.
2.1.8.	Arbeidsgruppe under Tekna v/Steinar Bunæs	Samkult (Samferdsel, kultur og teknologi)	Prosjektet starta opp i wikien i 2009, men har vore lite aktivt dei seinare åra. Nytt liv vart blåse inn i prosjektet i 2016 med ny prosjektleiar og nye medlemmer i arbeidsgruppa. Representantar for gruppa skreiv om stasjonsarkitektur, og NLI bidrog med innlegg om wikien på Samkult-symposium.
2.1.9.	Telemarksarkivet	Privatarkiv frå Telemark	Telemarksarkivet har fått støtte frå Arkivverket til å lage ein dynamisk bevaringsplan for privatarkiv i Telemark med Lokalhistoriewiki som plattform. Delar av støtta går til arbeidet NLI gjer med prosjektet i wikien. I 2016 la vi ut eit oversyn i tabellform over dei 943 privatarkiva frå Telemark som er registrert i Arkivportalen. Tilsette ved musea knytt til Telemarksarkivet har skrive artiklar og arbeidd med rekruttering av skribentar til prosjektet. NLI har hatt fleire møte med og opplæring av representantar for prosjektet.
2.1.10.	Umapalan Sinnadurai	Norsk-tamilenes historie	Biografiske og andre typar artiklar frå boka <i>Norsk-tamilenes historie</i> , som vart gitt ut i 2016, skal publiserast på Lokalhistoriewiki. NLI har hatt møte med og opplæring av representantar for prosjektet, som har byrja arbeidet med publisering.
2.1.11.	VID historiske arkiv	Misjonsforeiningar på Lokalhistoriewiki	Intensjon om publisering av fylkesvise tabellar over 4-6000 misjonsforeiningar. Data er henta frå Misjonsarkivet sin database i VID historiske arkiv. Misjonsforeiningane og -organisasjonane vil i neste

2.1.12.	Tromsø bibliotek v/Einar Dahl	Gards- og slektshistorie for Tromsø	omgang bli oppmoda om å skrive om foreiningane. Med støtte frå Nasjonalbiblioteket har Einar Dahl ved Tromsø bibliotek dei tre siste åra skrive 850 artiklar om hus og folk i Tromsø. NLI ga ved utgangen av tredje prosjektåret ei fagleg vurdering av arbeidet qua «gards- og slektshistorie» for ein by.
---------	-------------------------------	-------------------------------------	--

Individuelle forskingsprosjekt :

Forskarane ved instituttet kan bruke inntil 50 prosent av arbeidstida på eiga forskning. I 2016 har forskar Hans Hosar særleg konsentrert seg om følgjande prosjekt:

Skjåk-prosjektet

Prosjektet kastar av seg emne til framtidige artiklar om "bygdemodernitet og historikarmodernitet", "diktning og (lokal)historie", "lokalt konstruerte kjønn" med meir.

Stand og klasse 1814

Kartlegging av sosialgrupper i Noreg ca 1800 med særleg vekt på bygdeborgarskapets historiske rolle i den historiske dynamikken generelt og den borgarlege revolusjonen spesielt. «Bygdeborgarskapet» er mest større bønder og proprietærar, særleg dei som er aktive i næringar utanom eige jordbruk.

For både desse prosjekta gjeld at Hosar målmedvite utnyttar lokalhistoriewikien til førearbeid. Det gjeld

- a) prosopografisk materiale til kartlegging av bygdeborgarskapet rundt 1800 og til ymse sosialgruppers (derunder offiserane) sitt forhold til konstitusjon og politikk,
- b) ditto biografisk/prosopografisk materiale til innsikt og kontekst kva gjeld diktning og historie med fokus på "diktarkvartetten" frå Lom og Skjåk (Aukrust, Ørjasæter, Bruheim, Jonsson) og til kaste lys på delkulturdanning og nettverk innan norskdomsrørsla
- c) emneartiklar om prosjektrelaterte sosial- og kulturvitskaplege *omgrep* som stand, klasse og rang, *prosessar* som språkskifte riksmål/landsmål, kulturformande *institusjonar* og *organisasjonar* som folkehøgskular, aviser og tidsskrift, mållag osv, og om historisk *metode* som bruk av biografi mm.

Forskar Ola Alsvik har hatt fokus på prosjektet:

Det 20. århundres klangunivers – en undersøkelse av sammenhengene mellom støy, kunnskap og politisk handling i det 20. århundre

«Det 20. århundres klangunivers» er eit forskingsprosjekt med to målsetjingar. Den eine er lokalhistorisk og tek sikte på å fortelje konkret om endringane i det akustiske miljøet i Oslo frå slutten av 1800-talet til byrjinga av det 21. århundre. Den andre målsetjinga er kultur- og sosialhistorisk og orientert mot 1) å analysere korleis lydbildet i storbyen har vorte sansa, erfart og tolka til ulike tider av ulike aktørar og sosiale grupper i byrommet, 2) korleis kunnskapen om lyd og støy har utvikla seg,

vorte representert og formidla av ulike fagmiljø. Og endeleg 3) korleis samfunnet har handla politisk i høve til fenomenet støy. Eit sentralt omgrep i prosjektet er «klangunivers» eller «soundscape», som er konsipert av den kanadiske musikologen Raymund Murray Schafer. Eit klangunivers er heilskapen av naturlege og menneskeskapte lydar på ein bestemt stad til ei bestemt tid. Det er i første rekkje dei ulike fasane i utviklinga av Oslos klangunivers som skal beskrivast og analyserast i prosjektet. Forteljinga vil derimot ikkje leggje einsidig vekt på klangane – eller dei akustiske lydfenomena i isolert tyding – men undersøkje dei i samheng med dei sosiale og klassemessige strukturane, dei kulturelle relasjonane og politiske makhøva i storbyen.

Publiseringsverksemd:

Styringsparameter 2	2012	2013	2014	2015	2016
Talet på nye artiklar publisert i Lokalhistoriewiki.no	2474	4758	10957	5775	5876

Kommentar: Ein vesentleg del av den forskingsrelaterte publiseringa til medarbeidarane ved NLI skjer på Lokalhistoriewiki.no. Dei tekniske, administrative og fagdidaktiske premissa som Lokalhistoriewiki legg for arbeidet, har verka positivt inn på dei tilsette sin eigen artikkelproduksjon og på produksjonen til andre aktørar innanfor kunnskapsfeltet.

Styringsparameter 3	2012	2013	2014	2015	2016
Talet på fysiske publikasjonar produsert av dei tilsette i NLI	8	5	14	10	7

Kommentar: 2016 har vore nok eit godt år for artikkelproduksjon på Lokalhistoriewiki. Men dei tilsette har dessutan publisert artiklar i fysiske publikasjonar. Særleg vil vi i denne samheng nemne at forskar Hans Hosar publiserte band fire av Skjåk bygdebok, som omhandlar perioden frå 1914 til 1945.

Lokalhistorisk magasin kom ut med tre nummer i 2016. Det første var eit dobbelnummer. Numra hadde følgjande tema:

- Nr. 1-2, Kunst og husflid,
- Nr. 3, Bygningshistorie
- Nr. 4, Høytider

I tillegg til dei faste redaksjonsmøta på telefon, hadde redaksjonen i 2016 også møte i Rissa og i Bergen.

Jubileumsseminar:

I samband med at NLI markerte sitt 60-års jubileum i 2016, vart det 10.-11. november arrangert eit forskar-seminar med tittelen «Over alle grenser – Lokalhistoriens tid og territorium i møte med globalisering, nye erkjennelsesformer og en ny medievirkelighet.» Seminaret hadde tre delar. I første del vart fokus retta mot ulike historie-omgrep og tidsforståingar innanfor historiefaget. Andre del av seminaret var via «samfunnsomgrepet» og dei utfordringar økonomisk globalisering og migrasjon utgjer for det tradisjonelle omgrepet «lokalsamfunn» med vekt på stabilitet og territorialitet. Tredje og siste del tok for seg spenninga mellom to liner i formidlinga av historie, den eine med vekt på gjenstandar og materialitet, den andre med fokus på digital teknologi og virtuell kunnskap. Endeleg

vart det til slutt retta fokus mot nettbaserte fellesskap og potensialet for samskriving artiklar på Lokalhistoriewiki. Seminaret hadde omkring 70 deltakarar. (Sjå elles wikiseminar s. 11).

Resultatmål 3) NLI skal ta i bruk sosiale og dynamiske media som verktøy for fagutvikling i dialog med brukarane

Styringsparameter 1

Utviklinga av Lokalhistoriewiki.no

Innhald og brukarar

Dei siste åra har vi gått gjennom dei tekniske og strukturelle sidene ved wikien med kritisk blikk og landa på gradvis og systematisk å forenkle drifta. I år har det mest ikkje vore behov for anna enn naudsynt vedlikehald og oppdatering. I staden har vi gått andre delar av wikien etter i saumane. Som tidlegare har informasjonsrådgjevar Marianne Wiig vore prosjektleiar. Elles har forskar Olve Utne og rådgjevarane Chris Nyborg og Trond Nygård brukt heile arbeidstida til oppfølging av enkeltprosjekt, rådgjeving og artikkelskriving på Lokalhistoriewiki.

Sjølvreleksjon

I vårhalvåret hadde vi ei rekkje på åtte interne møte, der vi mellom anna tok opp stoda for mangfald og samarbeid på ulike plan i wikien. Den ideelle fordringa vår er at «alle skal med». Ikkje berre at alle si historie skal fram, men også at alle skal vere med å skrive historie. Likevel syner statistikken at eit fleirtal av dei aktive brukarane har master eller annen universitets- eller høgskulegrad, berre 20 % er kvinner, og få har fleirkulturell bakgrunn. Det er ikkje underleg om ein slik skeivskap også har prega innhaldet i wikien. Artikkane sin historikk tyder dessutan på at brukarane samarbeider mindre enn ein kunne vente seg når det gjeld ein sosial nettstad av denne typen.

Wikiseminar

Våre førebelse konklusjonar og ikkje minst dei nye spørsmåla vi stilte oss etter møta, inspirerte rammene for wikiseminaret som var planlagt dette året, og som vart halde 22. oktober i Halvbroren. Seminaret fekk tittelen *Lokalhistoriewiki – Samhandling og miljøbygging*, og innleiarane var dels etablerte wikibrukarar som snakka om sine erfaringar, og dels forskarar på sosiale medium, som hjelpte oss å sjå wikien i fugleperspektiv. Ein del av dei kring 40 deltakarane på seminaret hadde treft kvarandre og oss på NLI på wikien tidlegare, men vi har tru på at fysiske møte er med på å styrke den sosiale og faglege kontakten brukarane i mellom. NLI fekk mange gode innspel til kva vi kan gjere betre.

Teknisk utvikling og drift

Visual editor

I 2016 opna vi for visuell redigering i wikien. Det vil seie at brukarane kan redigere direkte i artikkane slik dei ser ut for lesarane («wysiwyg» = what you see is what you get). Dette er ein lekk i arbeidet vårt med å gjere nettstaden meir brukarvenleg. Særleg for redigering av artiklar som allereie er skrivne, trur vi denne modusen vil gjere det enklare både å rette småfeil i artiklar og å gjere endringar i meir kompliserte strukturar som tabellar. For meir avansert redigering, kan ein som tidligare framleis redigere i kjeldekoda.

Geodata

I løpet av året har vi også undersøkt korleis vi kan innleme ulike kartfunksjonar i wikien. Som eit konkret skritt på vegen, har vi installert eit tillegg, GeoData, som reknar ut avstanden mellom koordinatar på kart. Dette opnar for at lesarar kan søke opp wikiartiklar om bedrifter, gater, kulturminne eller andre koordinatfesta einingar i nærleiken av eit gitt punkt på kartet, til dømes frå mobilen om dei er ute på tur.

Lenka opne data

Vi har i 2016 halde fram med å leggje til rette for samarbeid med andre nettstader gjennom bruk av lenka opne data (LOD) og har no lenker til id-ar i Arkivportalen, Bibsys, Bokhylla, Digitalarkivet, Folketeljingsdata, Kartverket, Den norske kyrkje, Kulturminnesøk, Norsk ordbok, Preus museum, Historisk befolkningsregister og Digitalt museum. I år har vi lagt inn LOD-malar i 5201 artiklar og 288 bilete, og koordinatfesta 6369 artiklar og 1118 bilete.

Avvikling av teljeverk

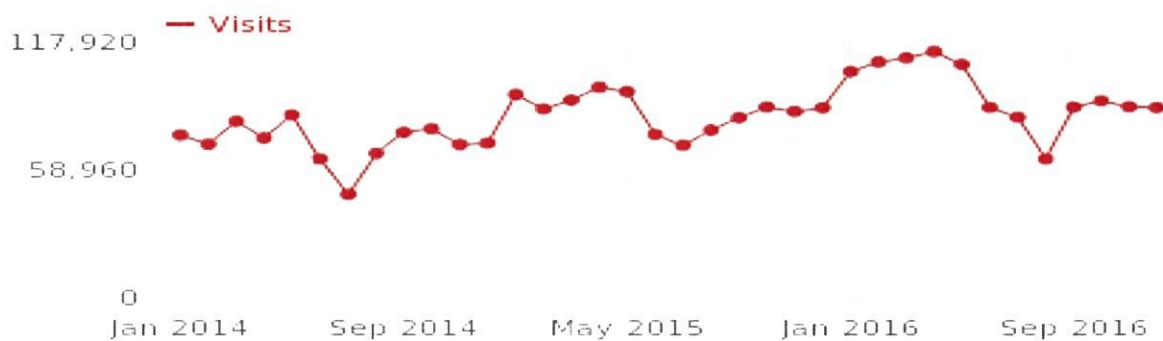
I samband med oppgraderinga av grunnprogrammet Mediawiki, vart teljeverket for artiklar avvikla. Ein del brukarar hadde nytte av å syne fram dei mest lesne artikkelane i marknadsføringa av ulike prosjekt, men funksjonen var krevjande for serveren og hadde dessutan nokre slagsider. Han ga wikiforsidene eit statisk preg gjennom at artiklar som allereie var mykje lest hamna på toppen av listene, medan nye artiklar ikkje kom med i det heile. No syner vi i staden eit tilfeldig utval nye og gamle artiklar som rullerar, slik at breidda og veksten av artiklar kjem tydelegare fram.

Styringsparameter 2

Talet på besøk og sidevisingar i Lokalhistoriewiki.no

Lokalhistoriewiki.no	Talet på besøk	Sidevisingar
2013	640 584	2 150 078
2014	870 886	2 551 139
2015	1 043 121	3 011 431
2016	1 146 000	2 986 286

Kommentar: Lokalhistoriewiki er utan samanlikning den viktigaste av NLI sine nett-tenester. Det er i første rekkje gjennom wikien instituttet kommuniserer med sine brukarar. Det er ein tovegs kommunikasjonskanal, der båe partar bidreg med artiklar, lyd- og biletfilar, kommentarar og diskusjonsinnlegg. Difor har det vore viktig for instituttet å finne gode og målbare indikatorar på omfanget av brukarinvolvering i Lokalhistoriewiki. To enkle indikatorar er besøk og sidevisingar. Besøk og sidevisingar som er gjort frå lokala til NLI er ikkje teke med i statistikken, og det må gå meir enn 30 minutt mellom to besøk frå same brukar for at det reknast som separate vitjingar.

Kommentar: Som også vist i tidlegare årsrapportar er det stor variasjon i talet på besøk i løpet av eit år. Det er to toppunkt i årssyklusen, det eine på vinteren/våren og det andre på hausten. Grafen nedanfor syner at april 2016 representerer eit førebels høgdepunkt i besøk på Lokalhistoriewiki.no. Samanlikna med dei føregåanda åra var det også større spenn mellom ytterpunktta i besøkstala. Mellom april og august gjekk i røynda talet på besøkjande ned med meir enn 50.000.

Kommentar: Ein annan viktig indikator som NLI følgjer nøye, er talet på sidevisingar som fortel kor mange artiklar eller andre ressursar i wikien som vert viste. Mønsteret er ikkje overraskande det same når det gjeld denne indikatoren som tilfellet er for besøksfrekvensen.

Styringsparameter 3	2012	2013	2014	2015	2016
Artiklar i Lokalhistoriewiki.no	13.408	18.166	29.123	34.898	40.774

Kommentar: I 2016 auka artikkelmengda i Lokalhistoriewiki med nesten 5900 artiklar, eller omkring 16 prosent. Lokalhistoriewiki fekk i same tidsrom 216 nye brukarar, slik at nettstaden i januar 2017 har omkring 2600 reelle brukarar.

Styringsparameter 4	2012	2013	2014	2015	2016
Bilete og lydfilar i Lokalhistoriewiki.no	22.700	32.201	113.932	145.774	161.777

Kommentar: De mange brukarane har lasta opp meir enn 16.000 nye bilete- og lydfilar i 2016. Som nemnt i årsrapporten for 2015, er det no teknisk mogeleg å laste opp videoar på wikien.

Styringsparameter 5

Lokalhistorie.no

Kommentar: Tendensen dei seinare åra har vore at Lokalhistorie.no har fått gradvis mindre vekt i instituttets totale verksemd. Men framleis fungerer Lokalhistorie.no som offisiell, autoritativ nettstad for instituttet, der vi informerer om våre tenester. Kommunikasjonen med brukarane skjer derimot i hovudsak på Lokalhistoriewiki, som tar over meir og meir av brukarkontakten. Lokalhistorie.no har hatt ein tilvekst på omkring 40 artiklar i 2016.

Historieblogg.no	2013	2014	2015	2016
Besøk i Historieblogg.no	7980	13.203	13.242	16.950
Sidevisingar i Historieblogg.no	15.185	22.424	23.606	29.251

Kommentar: I februar fekk historiebloggen eit nytt og meir moderne bloggtema. Dette gjorde at lesarane betre kunne lese blogginnlegga på mobiltelefon og lesebrett. Det nye temaet førte til ein oppgang i lesartalet. Målt i besøkstal har 2016 vore det beste året for historieblogg.no så langt. Med unntak av juli, ein månad da mange nettstader opplever redusert trafikk, har samtlige månader hatt meir enn 1000 besøk. September 2016 har vore den beste månaden i bloggens historie med rett over 2000 besøk. Målsettinga var å publisere ein ny artikkel annankvar veke i 2016. Dei fleste månadene har dette slått til. I sommarferien gjekk det likevel tre veker mellom artiklane, dessutan tok bloggen pause i november og desember. Trass i pausen hadde bloggen over 1000 besøk i november og desember, noko som tyder på at den gode utviklinga vil halde fram i 2017. Vit. ass./rådgjevar Marthe Glad Munch-Møller er redaktør for bloggen.

Bibliotek og bibliografi	2013	2014	2015	2016
Talet på band i biblioteket til NLI	20.967	21.255	21.577	21.796

Biblioteket hadde ein tilvekst på 219 band i 2016. Biblioteket er særns nyttig for instituttet sine medarbeidarar. Det vert også i stor grad nytta av eksterne forskarar og andre lokalhistorisk interesserte. Arbeidet med å vedlikehalde bibliografien over norsk lokalhistorisk litteratur har vore vidareført gjennom heile året, både i form av exel-skjema og på Lokalhistoriewiki. Opplysningar om bygdebøker under arbeid ajourførest så langt det er mogeleg. Men dette arbeidet har diverre vorte nedprioritert dei seinare åra.

NLI tok i 2016 på seg eit bibliografioppdrag for Norsk Maritimt Museum. Oppdraget gjeld historia om norsk isproduksjon og -eksport og vert utført av Siri Iversen. Arbeidsomfanget er eit månadsverk.

Redusere og fjerne "tidstjuvar"

Når det gjeld effektiviseringstiltak og tidstjuvar **internt** ved NLI, har vi i 2016 ført vidare det arbeidet som vi tidlegare har gjort for å drive effektivt. Nokre døme skal gjevast:

- Vi har i fleire år samarbeidd med Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) om rekneskap og service/support som gjeld pc-tenester. NLI har ikkje eigne tilsette som er godt utdanna innan desse arbeidsområda, medan NLB har personar som er godt kvalifisert og kan hjelpe oss dersom problem skulle oppstå. NLI betaler ein fast sum pr. år for denne tenesta.

- NLI har redusert tidsbruken til interne møte ved å leggje korte møte om orienteringssaker til forlenginga av lunsjen på torsdagar (når det trengst). Andre møte skal alltid ha oppgitt slutt-tidspunkt for å sikre at tidsbruken ikkje blir unødvendig stor.
- NLI sine generelle faglege råd og orientering om lokalhistorie i Noreg er lagt ut på Internett-sidene til instituttet. Slik kan enkle spørsmål som gjeld mange, få gode svar utan at det involverer direkte sakshandsaming. Dermed kan NLI konsentrere seg om meir krevjande spørsmål og tema. Det må dessutan seiast at utbygginga av lokalhistoriewikien har verka med til at informasjon mellom oss og "kundane" kan skje direkte og snøgt.
- Hå oss er det kort veg frå leiinga til den einskilde tilsette. Det gjer at eventuelle problem kan løysast raskt, slik at dei tilsette slepp å bere dei med seg gjennom lang tid, noko som kan verke negativt på effektiv ressursutnytting.

Det viktigaste tiltaket som er gjort når det gjeld effektivisering, er truleg initiativet frå Kulturdepartementet om at NLI skal integrerast i Nasjonalbiblioteket frå 1. januar 2017. Så snart perioden med tilpassing mellom institusjonane er over, vil det til dømes frigjere tid til meir fagleg arbeid.

Arbeid for likestilling

Dei tilsette ved NLI 2016 (faste stillingar)

	Totalt (10)		Leiingar (1)		Øvrige stillingar (9)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling- alle tilsette (i pst.)	30 (3)	70 (7)	0	100 (1)	33 (3)	67 (6)
Kjønnsfordeling- heiltidstilsette (i pst.)	33 (2)	67 (5)	0	100 (1)	33(2)	67 (4)
Kjønnsfordeling- deltidstilsette (i pst.)	33 (1)	67 (2)	0	0	33 (1)	67 (2)
Gjennomsnittsløn (i 1000 kr)	451 (3)	499(7)		835(1)	451 (3)	443 (6)

Kommentarar til tabellen: Norsk lokalhistorisk institutt hadde i 2016 10 faste stillingar, 7 menn (av dei 2 i deltid - 22,5 og 50 %) og 3 kvinner (av desse ei kvinne i 80 % stilling). I gjennomsnitt tener mennene 10,7 % meir enn kvinnene, men dette endrar seg når løna til leiaren ikkje er medrekna. Kvinnene tener da 1,8 % betre enn mennene.

Dersom ein berre ser på lønsplassering (utan omsyn til stillingprosent), bli biletet annleis. Da er mennene i gjennomsnitt plassert 24,5 % høgare i løn. Mennene har dei stillingane med dei høgste krava til kvalifikasjonar og er difor best løna.

NLI hadde i 2016 i tillegg 9 personar i mellombelse prosjektstillingar : 5 kvinner og 4 menn. Dei har vore engasjert i til dels små stillingsbrøkar, til saman 2 årsverk. Desse er ikkje rekna inn i statistikken ovanfor.

Styret for NLI består av tre kvinner og to menn. Leiaren er kvinne.

Grøn stat

NLI har oppretta eit miljøutval, som består av Siri Iversen og Knut Sprauten. NLI har inga rolle som produsent av miljøfarlege stoff, og har heller inga rolle som byggherre og eigedomsforvaltar. Ved

innkjøp legg vi vekt på forbruk av miljøvenleg papir og deltar i ei ordning med papir til attvinning. NLI er opptatt av å velje de minst miljøbelastande produkta ved innkjøp. All søppel blir kjeldesortert. Det er en felles ordning for heile bygget "Halvbroen".

Del IV: Styring og kontroll i verksemda

NLIs overordna vurdering av styring og kontroll i verksemda

Norsk lokalhistorisk institutt nyttar mål- og resultatstyring som styringsprinsipp, og meiner at den samla måloppnåinga er bra – og på enkelte punkt svært god (jf. Del III).

Når det gjeld tilsynet som Riksrevisjonen har med instituttet, er NLI vorte kontrollert i dei siste 15 år "utan vesentlege merknader". NLI har brukt ny standard kontoplan frå byrjinga av 2014.

NLI har låg turnover. Ingen av dei fast tilsette har sidan 2000 skifta jobb, berre gått av i samband med pensjonering. For dei mellombels tilsette har situasjonen sjølvsagt vore annleis, men dei har vore hjå oss så lenge det har vore mogeleg. Trivselen på arbeidsplassen har altså vore god. NLI har IA-avtale. Tre av dei fast tilsette er i alderen 61-68 år. NLI må førebu seg på at dei blir pensjonistar, og leggje planar for korleis nye fagfolk kan rekrutterast.

I risiko- og vesentlegheitsvurderinga si har NLI lagt vekt på at IKT-kompetansen til instituttet må aukast. Sidan 1. mai 2015 har NLI hatt ei fast IKT-stilling (50 %), og det har mykje å seie for instituttets rolle i det lokalhistoriske fagmiljøet og gir oss auka kompetanse til å skape betre datasikkerheit, både når det gjeld NLIs nett-tenester, komande innføring av elektroniske arkiv og andre utfordringar.

Del V: Vurdering av framtidsutsikter

Vi meiner at NLI på dei fleste områda har kapasitet til nå fastsette mål og levere resultat som er gode, og som er i pakt med samfunnsoppdraget vårt. Ved hjelp av kombinasjonen av løyving over statsbudsjettet og økonomiske bidrag frå samarbeidspartnarar har NLI nådd eit nivå som gjer at vi er særst nøgd med utviklinga for Lokalhistoriewikien, som er hovudsatsinga vår. Resultat frå 2016 syner kva et lite institutt kan oppnå når en vesentleg del av ressursane vert samla om å oppnå ekstra framgang på eitt område. Lokalhistoriewiki er eit nav i det arbeidet NLI gjer. Mykje dreier seg om wikien: Research i litteratur og kjelder er primært dirigert av de mogelegheitene wikien gir, den vesentlege del av vår kreativitet og forskartrang dreg i same retning, størsteparten av NLIs publiseringsverksemd skjer på wikien. Også gamal og tradisjonell kjerneverksemd som rettleiing og rådgjeving overfor lokalhistorikarar finn stad gjennom wikien. Vi trur at straumen av brukarar og besøk på wikien vil halde fram med å auke og få store dimensjonar. NLIs arbeid på Lokalhistoriewikien må også dimensjonast for det. Vi vonar at ekstraintektene utanfrå framleis vil hjelpe til med å gjere det arbeidet som trengst.

Vi er glade for eit vellykka resultat for prosjektet om historia til norsk-tamilane, men vi burde vi hatt ressursar til å gjere meir. I åra som kjem, vil innvandrarar og deira etterkomarar utgjere ein aukande del av befolkninga i Noreg. Dei vil etterspørje si lokalhistorie i Noreg. Vi skulle difor ha hatt stillingar innanfor lokal minoritetshistorie og fleirkulturell lokalhistorie. Innanfor fagfeltet fleirkulturell lokalhistorie vil det krevjast ein monaleg forskingsinnsats for å tilføre instituttet nødvendig kompetanse, og i tillegg vil det vere viktig med oppsøkjande feltarbeid overfor minoritetsgrupper. Vi ventar i spenning på om integreringa i Nasjonalbiblioteket frå 2017 av kan føre til positive endringar på desse felta.

VI: Rammer for årsrekneskap 2016

Kommentar frå leiaren

Formål

Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) skal fremje lokal- og regionalhistorisk arbeid i Noreg og gi råd og rettleiing til dei ulike aktørane. Det skal drive eiga forskning, men også stimulere til forskning og fungere som eit nasjonalt dokumentasjonssentrum for lokalhistorie. NLI har vore i drift med eigne kontor og eigen styrar/leiar sidan byrjinga av 1956 og ut året 2016 .

Stadfesting

NLI fører rekneskapen etter kontantprinsippet. Årsrekneskapen er lagt fram etter beste skjønn og i samsvar med krava om økonomistyring i staten (jf. Rundskriv R-115 frå Finansdepartementet og krav frå Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring). Eg meiner at rekneskapen gir eit dekkjande bilete av dei disponible løyvingane som NLI rår over, med rekneskapsførte utgifter og inntekter.

Riksrevisjonen er ekstern revisor og stadfestar årsrekneskapen for NLI.

Vurdering av vesentlege tilhøve

Rekneskapen for 2016 viser at dei samla utgiftene nådde opp til kr 8 494 156 medan den endelege tildelinga frå KUD var 7 239 000. NLI har administrert prosjektstøtte for Norske tollister, 1 200 000 kroner. Vi har dessutan mottatt diverse inntekter i form av stønad frå andre samarbeidspartnarar o.a. på 543 539. Dette vert til saman: 8.982.539. Med eit inntektskrav på 340.000 står NLI att med 8.642.539. Mindreforbruket har vore 141.293. Det kjem av at det i 2016 er vorte innbetalt prosjektpengar som skal brukast i 2017.

Samarbeidet med andre aktørar om Lokalhistoriewikien o.a. har altså ført til at instituttet i 2016 har hatt nesten 1,74 millionar meir til disposisjon enn den endelege tildelinga frå KUD, altså eit ekstra tilskot på 24 %. Mykje av pengane har gått til prosjekt som både har vore viktig for NLI og samarbeidspartnarane. Slik har det oppstått ein vinn-vinn-situasjon for begge sider.

Dei samla utbetalingane til løn og sosiale utgifter utgjorde heile 77,5 % av summen av dei samla utbetalingane for 2016. Vi er godt nøgde med at den relative delen av utgiftene til drift i høve til personalkostnader er blitt så sterkt redusert. Kostnadene til husleige utgjør aleine nesten 1.074.000 kroner, dvs. meir enn halvparten av dei samla driftskostnadene.

Oslo 06.04.2017

Aslak Sira Myhre
direktør

Prinsippnote til årsrekneskapen

Årsrekneskapen for NLI er utarbeidd etter retningslinene som er fastsett i reglane om økonomistyring i staten, jf. punkt 3.4.1, i Finansdepartementet sitt rundskriv R-115 av november 2016 og dessutan eventuelle tilleggskrav fastsett av overordna departement.

Oppstillinga av løyingsrapporteringa og artskontorrapporteringa er utarbeidd ut frå bestemmingane i punkt 3.4.2 – dei grunnleggjande prinsippa for årsrekneskapen.

- a) Rekneskapen følgjer kalenderåret
- b) Rekneskapen inneheld alle rapporterte utgifter og inntekter for rekneskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i rekneskapen med brutto beløp
- d) Rekneskapen er utarbeidd i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingane av løyings- og artskontorrapportering er utarbeidd etter dei same prinsippa, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippa samsvarar med krav i bestemmingane punkt 3.5 om korleis verksemdene skal rapportere til statsrekneskapen. Sumlina "*Netto rapportert til løyingsrekneskapen*" er lik i begge oppstillingane.

Verksemda er knytta til konsernkontoordninga for Staten i Noregs Bank i høve til krav i bestemmingane pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte verksemdar mottok ikkje likviditet gjennom året, men har rett til å trekkje på konsernkontoen sin. Når året er omme, vert saldoen på den enkelte oppgjørskonto nullstilt.

Løyingsrapporteringa

Oppstillinga av løyingsrapporteringa omfattar ein øvre del av løyingsrapporteringa og ein nedre del som viser kva verksemda står oppført med i kapitalrekneskapen. Løyingsrapporteringa viser rekneskapstal som verksemda har rapportert til statsrekneskapen. Dei vert stilt opp etter dei kapitla og postar i løyingsrekneskapen som verksemda har fullmakt til å disponere. Kolonnen *samla tildeling* viser kva verksemda har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for kvar statskonto (kapittel/post). Oppstillinga viser også alle finansielle eigneluter og forplikingar som verksemda står oppført med i kapitalregnskapen til staten.

Mottatte fullmakter til å belaste kapittel/post (belastningsfullmakter) til ei anna verksemd kjem ikkje fram i kolonnen for samla tildeling, men er omtalt i note B til løyingsoppstillinga. Utgiftene knytta til dei mottatte belastningsfullmaktene er bokført og rapportert til statsrekneskapen, og vert vist i kolonnen for rekneskap.

Belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samla tildeling, men blir ikkje bokført og rapportert til statsrekneskapen frå verksemda sjølv. Avgitte belastningsfullmakter blir bokført og rapportert av verksemda som har mottatt belastningsfullmakten, og kjem difor ikkje med i kolonnen for rekneskap. Dei avgitte fullmaktene kjem fram i note B til løyingsoppstillinga.

Artskontorrapporteringa

Artskontorrapporteringa har ein øvre del som syner kva som er rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlige verksemdar og ein nedre del som syner eigneluter og gjeld som inngår i mellomverende med statskassen. Artskontorrapporteringa viser regnskapstal verksemda har

rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemdar. Verksemda har ein rett til å trekkje på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingane er ikkje inntektsførte og difor ikkje vist som inntekt i oppstillinga.

Bevilgningsrapportering

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Rapport kjørt: 25.01.2017

Oppstilling av bevilgningsrapportering 25.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindrentgift
0329	Driftsutgifter	01		A	7 239 000	8 494 156	-1 255 156
1633	Nettoordning for nva i staten	01			71 441	70 441	1 000
<i>Sum utgiftsført</i>					7 310 441	8 564 597	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt og mindreinntekt()
3329	Diverse inntekter	01		A	340 000	1 736 449	1 396 449
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	17 429	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			0	814 638	
<i>Sum inntektsført</i>					340 000	2 568 517	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer

60072201	Norges Bank KK innbetalinger					1 743 539	
60072202	Norges Bank KK utbetalinger					-8 279 422	
703858	Endring i mellomværende med statskassen					539 803	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		25.12.2016	31.12.2015	Endring
703858	Mellomværende med statskassen	0	-539 803	539 803

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
32.901		7.239.000	7.239.000
332.901		340.000	340.000
XXXXXX			0
XXXXXX			0

Note B

Virks C9 -

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-) mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-) mindrentgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter mindre inntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01 21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
032901 332901		1.396.449		1.396.449	-1.255.156			141.293	361.950	141.293

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med

Artskontorrapportering

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Oppstilling av artskontorrapporteringen 25.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	255.000	0
Salgs- og leieinntekter	1	1.771.632	1.002.047
Andre inntekter	1	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		2.026.632	1.002.047
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	6.711.455	6.272.021
Andre utbetalinger til drift	3	2.045.788	1.741.200
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		8.757.243	8.013.222
Netto rapporterte driftsutgifter		6.730.611	7.011.174
Investerings- og finansinntekter rapportert til			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til			
Utbetaling til investeringer	5	27.096	16.980
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		27.096	16.980
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		27.096	16.980
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	-350	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		-350	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		17.779	17.372
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		814.638	765.513
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		70.441	63.714
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-761.977	-719.170
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		5.996.080	6.308.984
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2016	2015
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		0	-249.620
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annent gjeld		0	-290.183
Sum mellomværende med statskassen	8	0	-539.803
* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.			
** Spesifiser og legg til linjer ved behov.			
Kontrollsum:			
5.996.080			
5.996.080			
0			

Note 1 - Innbetalinger

Virksomhet C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 1 Innbetalinger fra drift

	25.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	255.000	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	255.000	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	1.771.632	1.002.047
Sum salgs- og leieinnbetalinger	1.771.632	1.002.047
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	2.026.632	1.002.047

Legater og stiftelser: Sparebankstiftelsen: 350 000, Eckbos legat: 200 000

Andre tilskudd til «Historiske toll- og skipsanløpslister» og Forprosjektet «Prisdatabase: Finnmarkmuseene: 115.000, Arkivverket: 275.000, Norsk kulturråd: 160.000, Norges Forskningsråd: 50.000, Universitetet i Oslo (Kobbertollprosjektet): 50.000.

Seminarinntekter: 45.850, betalt for kontorplass 36.620,

øvrige kjøp av tjenester hos NLI: 448.900 (LLH: 131.900, Bykle kommune: 95.000, Asker kommune 50.000, Kulturvernforbundet: 50.000, Oppland fylkesbibliotek: 15.000, Hist. Befolkningsreg.: 107.000

Diverse inntekter, refusjoner og feilføring: 147.262

Note 2 - Lønn

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 2 Utbetalinger til lønn

	25.12.2016	31.12.2015
Lønn	5.697.064	5.395.074
Arbeidsgiveravgift	814.638	765.513
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-7.844	-30.318
Andre ytelser	207.597	141.752
Sum utbetalinger til lønn	6.711.455	6.272.021
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		
Antall årsverk:	10	10

Note 3 – Andre driftsutgifter

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	25.12.2016	31.12.2015
Husleie	1.073.759	1.089.428
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	65.047	52.061
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	1.940
Mindre utstyrsanskaffelser	956	2.798
Leie av maskiner, inventar og lignende	37.678	36.827
Kjøp av fremmede tjenester	437.090	160.520
Reiser og diett	97.243	50.618
Øvrige driftsutgifter	334.016	347.008
Sum andre utbetalinger til drift	2.045.788	1.741.200

"Kjøp av fremmede tjenester" består for det meste av tilbakeførte midler som skal brukes i 2017 og som kom i 2016.

"Øvrige driftsutgifter" gjelder:

Rekvisita, trykksaker, annonser: 85.892

Kurs, møter, seminarer: 125.572

Aviser og tidsskrifter: 21.347

Telefoni, nett, og porto: 90.130

Representasjon, gaver og gebyrer: 11.075

Note 4 - Finans

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	25.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	25.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5 – Utbetalinger

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	25.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	16.230	8.919
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	10.866	8.061
Sum utbetaling til investeringer	27.096	16.980

	25.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 - Innkrevingsvirksomhet

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	25.12.2016	31.12.2015
Tilfeldige og andre inntekter (kto. 5309 29 i statens kontoplan)	-350	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	-350	0

Note 7 - Tilskuddsforvaltning

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	25.12.2016	31.12.2015
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 – Sammenheng Statskassen

Virksomhet: C9 - Norsk lokalhistorisk institutt

Rapport kjørt: 25.01.2017

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	25.12.2016 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	25.12.2016 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Ornløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	0	0	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Sum	0	0	0

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balansført egenkapital i selskapet	Balansført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balansført verdi 25.12.2016							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balansført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

NLI opphørte 31.12.16 som egen institusjon og ble fra 1.1.17 en del av Nasjonalbiblioteket. Regnskapet er derfor oppgjort og mellomværende med statskassen overført til Nasjonalbiblioteket

NASJONALBIBLIOTEKET

Org. nr.: 976029100

Riksrevisjonens beretning

Til Norsk Lokalhistorisk Institutt

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norsk Lokalhistorisk Institutts årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av ledelseskommentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusive noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2016.

Etter Riksrevisjonens mening gir Norsk Lokalhistorisk Institutts årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2016 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2016, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter Riksrevisjonens oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og uttalelsene om etterlevelse av administrative regelverk dekker ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V), og vi attesterer ikke denne informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det revisors oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskapen opparbeidet under revisjonen, eller hvorvidt den øvrige informasjonen tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom det konkluderes med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er Riksrevisjonen pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen. Det er ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens, styrets og overordnet departements ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen og styret er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Overordnet departement har det overordnede ansvar for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999) alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999, utøver revisor profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen.

Revisor identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Revisjonshandlinger utformes og gjennomføres for å håndtere slike risikoer, og tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis innhentes som grunnlag for revisors konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Dette skyldes at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner, eller overstyring av intern kontroll.

Revisor gjør også følgende:

- opparbeider en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll
- evaluerer hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt, og rimeligheten av tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, herunder tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde

Revisor kommuniserer med ledelsen, og informerer overordnet departement, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Revisor vil også kommunisere om forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, herunder eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Av de forholdene som kommuniseres med ledelsen og som overordnet departement blir informert om, tar revisor standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle under eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom Riksrevisjonen gjennom revisjon av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomføres utvalgte revisjonshandlinger for å kunne gi uttalelse om hvorvidt det er vesentlige brudd på disse.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi gir en uttalelse med moderat sikkerhet på om vi er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene i vesentlig grad er i strid med administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnås gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Basert på revisjon av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 27.04.2017

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Harald Haugen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur